

УДК 811.161.2

DOI: 10.32342/2522-4115-2021-1-21-19

Н.Я. ІВАНИШИН,
*кандидат філологічних наук,
доцент кафедри української мови
Прикарпатського національного університету
імені Василя Стефаника (м. Івано-Франківськ)*

КОМУНІКАТИВНО-ПРАГМАТИЧНІ ПАРАМЕТРИ БЛОГУ ЯК ЖАНРУ ПЕРСОНАЛЬНОЇ ІНТЕРНЕТ-КОМУНІКАЦІЇ (на матеріалі текстів Людмили Лінник на сайті видання «Галицький кореспондент»)

У статті розкрито комунікативно-прагматичні параметри блогу як жанру персональної інтернет-комунікації. На матеріалі текстів блогу Людмили Лінник на сайті видання «Галицький кореспондент» доведено, що мовні засоби різних рівнів можуть брати участь у процесі текст- та характеротворення, набувати додаткових значень у процесі розгортання авторського конструкта, формувати оцінну рамку повідомлення, сприяти декодуванню постів блогу у визначеному автором руслі.

Мета дослідження – розкриття комунікативно-прагматичних особливостей блогу як специфічного жанру інтернет-комунікації. У роботі застосовано ряд методів, домінантними серед яких є описовий (з його допомогою ми зібрали й проаналізували мовні засоби, що виявилися вагомими в процесі комунікації); контекстний (дав змогу дослідити оточення лінгвоодиниць і його вплив на результат спілкування) та метод асоціативного поля (сприяв виявленню в тексті блогу асоціативних зв'язків між словами, здійсненню різнорівневого аналізу лексем).

Зазначено, що різні дослідники в основу розуміння блогу як окремого жанру спілкування в мережі закладають специфічні його характеристики, однак усі погоджуються з твердженням, що блог є вебсайтом з поданою в ньому хронологічною, зворотно структурованою мультимедійною інформацією, зміст якої може бути прокоментованим. З'ясовано, що комунікативно-прагматичний потенціал блогу як жанру персональної інтернет-комунікації реалізується завдяки актуалізації мовних засобів різних рівнів. Встановлено, що займенники використовуються у блогах з метою інтенсифікації тексту, динамізації сюжетної лінії, формування антиномій. Конотативно забарвлені та асоціативно навантажені мовні одиниці виступають у ролі ключових слів – вузлів зчеплення семантичної структури тексту, відправною точкою для розгортання теми; вони є емоційно-оцінними компонентами, здатними семантично розширювати текст, надавати йому нових значеннєвих вимірів, відображати особисту позицію блогерки та її індивідуалізоване бачення певних суспільних проблем. Парцельовані конструкції виконують атракційну та змістопідсилювальну функції, актуалізують мовленнєві інтенції блогерки. Використання графона як способу відхилення від графічного стандарту сприяє актуалізації значень окремих лексем, наданню їм нових смислів. Сленгові та пейоративні елементи, як і афіксальні морфеми, формують оцінність (зазвичай негативну), експресивність та евфемістичність. Наголошено на тому, що різнотипні лінгвоодиниці здатні формувати оцінну рамку повідомлення, інтенсифікувати сюжетну лінію, експресивізувати виклад матеріалу, встановлювати зв'язки між імплікаціями в тексті та сприяти виявленню асоціативних значень слова.

Ключові слова: блог, експресивність, оцінність, інтернет-комунікація, конотативно забарвлені одиниці, асоціативно навантажені елементи, сленг, дейктичні конструкції, графон.

В статье раскрыты коммуникативно-прагматические параметры блога как жанра персональной интернет-коммуникации. На материале текстов блога Людмилы Линник на сайте издания «Галицкий корреспондент» доказано, что языковые средства разных уровней могут участвовать в процессе

тексто- и характерообразования, приобретать дополнительные значения в процессе развертывания авторского конструкта, формировать оценочную рамку сообщения, способствовать декодированию постов блога в определенном автором русле.

Цель исследования – раскрытие коммуникативно-прагматических особенностей блога как специфического жанра интернет-коммуникации. В работе применены методы, доминирующими среди которых являются описательный (с его помощью мы собрали и проанализировали языковые средства, весомые в процессе коммуникации), контекстный (позволил исследовать окружение лингвоедици и его влияние на результат общения) и метод ассоциативного поля (способствовал выявлению в тексте блога ассоциативных связей между словами, осуществлению разноуровневого анализа лексем).

Отмечено, что различные исследователи в основу понимания блога как отдельного жанра общения в сети закладывают специфические его характеристики, но все согласны с утверждением, что блог является вебсайтом с представленной в нем хронологической, обратно структурированной мультимедийной информацией, содержание которой может быть прокомментировано. Выяснено, что коммуникативно-прагматический потенциал блога как жанра персональной интернет-коммуникации реализуется благодаря актуализации языковых средств разных уровней. Установлено, что местоимения используются в блогах с целью интенсификации текста, динамизации сюжетной линии, формирования антиномий. Коннотативно и ассоциативно окрашенные языковые единицы выступают в роли ключевых слов – узлов сцепления семантической структуры текста, отправной точкой для развертывания темы; они являются эмоционально-оценочными компонентами, способными семантически расширять текст, придавать ему новых смысловых измерений, отображать личную позицию блогера и его индивидуализированное видение определенных общественных проблем. Парцелированные конструкции выполняют аттракционную и содержательноусиливающую функции, актуализируют речевые интенции блогера. Использование графона как способа уклонения от графического стандарта способствует актуализации значений отдельных лексем, предоставлению им новых смыслов. Сленговые и пейоративные элементы, как и аффиксальные морфемы, формируют оценочность (обычно отрицательную), экспрессивность и эвфемистичность. Отмечено, что разнотипные лингвоедици способны формировать оценочную рамку сообщения, интенсифицировать сюжетную линию, экспрессивизировать изложение материала, устанавливать связи между импликациями в тексте и способствовать выявлению ассоциативных значений слова.

Ключевые слова: блог, экспрессивность, оценочность, интернет-коммуникация, коннотативно окрашенные единицы, ассоциативные элементы, сленг, дейктические конструкции, графон.

Комунікація, її види та жанри завжди були в полі наукових зацікавлень лінгвістів, однак вивчення спілкування в мережі «Інтернет» зараз набуває особливої актуальності, оскільки виходить за рамки традиційних уявлень про комунікативні процеси. У цьому контексті видається цікавим дослідження лінгвістичних особливостей блогу як способу спілкування з усіма притаманними йому характеристиками.

Мета дослідження – розкриття комунікативно-прагматичних особливостей блогу як специфічного жанру інтернет-комунікації.

Поставлена мета передбачає розв'язання таких основних завдань:

- 1) описати різноаспектні мовознавчі інтерпретації блогу як виду онлайн-спілкування;
- 2) окреслити коло мовних засобів, спрямованих на декодування латентних смислів у блозі Людмили Лінник на сайті видання «Галицький кореспондент».

У роботі застосовано ряд методів, домінантними серед яких є описовий (з його допомогою ми зібрали й проаналізували мовні засоби, що виявилися вагомими в процесі комунікації); контекстний (дав змогу дослідити оточення лінгвооедици і його вплив на результат спілкування) та метод асоціативного поля (сприяв виявленню в тексті блогу асоціативних зв'язків між словами, здійсненню різнорівневого аналізу лексем).

Блог як жанр персональної інтернет-комунікації неодноразово ставав предметом наукових розвідок науковців, однак кожен дослідник інтерпретує проблему в іншому ключі (Т. Євсюкова та Т. Гермашева [Євсюкова, Гермашева 2015], О. Жигалкіна [Жигалкіна, 2009], О. Жовнич [Жовнич, 2018], І. Кудряшов та А. Калашникова [Кудряшов, Калашникова, 2015], Т. Максимова [Максимова, 2017], М. Мельник [Мельник, 2012], І. Сидорова [Сидорова, 2014], Хунг Нам Кін [Huong, 2008] та ін).

Так, І. Сидорова розглядає блог у контексті його комунікативно-прагматичних характеристик поряд з персональним сайтом, соціальною мережею та інтернет-коментарем, акцентуючи на особливостях персонального інтернет-дискурсу (авторка зазначає, що «він

(дискурс) формується в особистісно зорієнтованому комунікативному процесі на перетині інституційного та віртуального типів дискурсу» [Сидорова, 2014, с. 5]. Серед основних засобів, що характеризують блогера-комуніканта, є, на думку лінгвістки, різнорівневі мовні одиниці, як-от: афікси, особові та присвійні займенники, складні речення; порівняння, метафора, іронія, гіпербола, синтаксичний паралелізм, риторичні звертання як чинники творення розмовності та емоційної виразності, надання текстам особливого колориту і формування кола читачів, що підтримують або ні позицію блогера [Сидорова, 2014, с. 14].

О. Жигалкіна досліджує жанрову систему інтернет-комунікації та стверджує, що блог є гіпержанром останньої, оскільки інтегрують жанри постів та коментарів. Дослідниця визначає статус блогу, моделює й виділяє його категоріальні ознаки, акцентує на тому, що блог є квінтесенцією інтернет-спілкування, оскільки охоплює синхронну та асинхронну комунікацію [Жигалкіна, 2009, с. 210–211].

О. Жовнич наголошує на визначальній ролі блог-технологій (блоги викладача, студента та групи) в процесі професійно орієнтованого спілкування студентів-журналістів англійською мовою [Жовнич, 2018].

М. Мельник стверджує, що блог може розглядатися і як вторинний мовленнєвий жанр, і як гіпержанр, і як субжанр. Розглядаючи блог у контексті інтернет-комунікації, автор стверджує, що основними її характеристиками є поліфонічність, гіпертекстові та інтерактивні можливості, анонімність та дистантність, компенсаційний характер емоційної насиченості через відсутність невербальних засобів, добровільність спілкування та залучення нових контактів, своєрідність процесів міжособистісного сприйняття, ненормативність та безвідповідальність учасників спілкування, прагнення до нетипової поведінки [Мельник, 2012, с. 219].

Окремі дослідники при аналізі блогів акцентують увагу на мотивації окремих осіб брати участь в інтернет-комунікації, зокрема пропонують модель, яка передбачає аналіз технології залучення до спілкування, соціальних впливів та обмін знаннями [Chin-Lung, Chuan-Chuan Linb, 2008].

Т. Максимова працює над вивченням природи та місця блогу серед інших жанрів інтернет-комунікації: чатів, соціальних мереж, електронної пошти. Дослідниця пише про композиційні ознаки блогу, його когнітивні та прагмасемантичні характеристики, функції, здатність конструювати власну ідентичність, креативні та рецептивні інтенції автора, комунікативні стратегії і тактики [Максимова, 2017].

Хунг Нам Кін досліджує феномен блогів і теоретичні моделі їх використання в процесі навчання, акцентуючи увагу на інтерактивності, відкритості системи, візуалізації та децентралізації середовища онлайн-спілкування [Hyung, 2008].

Т. Євсюкова та Т. Гермашева, вивчаючи блог та блогосферу, актуалізують їх лінгвістичні та паралінгвістичні характеристики, зокрема підкреслюють роль мережевих жаргонізмів та технічного сленгу, невербальних елементів, змішування стилів; акцентують на особливостях семантичної організації текстів для передавання інтонації усного мовлення, емоційності та експресивності, додаткових смислів. Авторки наголошують на ознаках блогу, як-от: фрагментарність, нелінійність, безкінечність, різнорідність, інтерактивність [Євсюкова, Гермашева 2015].

І. Кудряшов та А. Калашникова вивчають блог як сферу реалізації соціокультурних стереотипів, наголошуючи на кількох моментах: блог здатний трансформувати соціокультурні стереотипи залежно від потреб адресанта; унікальністю блогу є здатність об'єднувати в одному тексті різноманітні інтенції; у блогах інтегровано комунікативну мету, інформативність, оцінність, імперативність та етикетність [Кудряшов, Калашникова, 2015].

Як бачимо, різні дослідники в основу розуміння блогу як окремого жанру спілкування в мережі закладають специфічні його характеристики, однак усі погоджуються з твердженням, що блог є вебсайтом з поданою в ньому хронологічною, зворотно структурованою мультимедійною інформацією, зміст якої може бути прокоментованим. Як синоніми до терміна «блог» часто використовують «інтернет-щоденник» та «онлайн-щоденник», хоча не всі науковці погоджуються з такими варіантами заміни.

Аналізовані жанри персональної інтернет-комунікації поділяються за тематикою на новинні, мистецькі, особисті, гумористичні тощо. За іншою класифікацією, серед блогів ви-

діляють відеоблоги, фотоблоги та аудіоблоги, тобто в основі таксономії лежить поділ за медійністю. Найважливішою характеристикою блогів, на думку багатьох лінгвістів, є їхній зміст, тому саме цей чинник вважатимемо ключовим у нашій розвідці, адже для мовознавця визначальним фактором при аналізі будь-якого тексту є закодовані в ньому глибинні смисли та лінгвооддиниці, здатні ці смисли виявляти.

Оскільки блог є жанром персональної інтернет-комунікації, цілком закономірним є домінантне використання займенників та дейктичних конструкцій (два і більше займенники) на позначення тих чи інших реалій, осіб, представлених у тексті: «ці засоби найточніше відображають особисту актуальну позицію блогера» [Сидорова, 2014, с. 14].

Аналізуючи особистий інтернет-щоденник Людмили Лінник на сайті газети «Галицький кореспондент», зауважуємо, що блогерка дуже часто починає текст з лексем *я, мені, мій* («Мені було років 15-16-17...», «Коли я була маленькою», «Я щодня гуляю тут зі своїм собакою», «Попередження! Описане нижче – мій особистий досвід» [Лінник, 2021]), що цілком виправдано, адже авторка прагне поділитися власним досвідом, донести певну персонально орієнтовану інформацію до широкого кола осіб, спричинити дискусію в коментарях. Однак використання займенників в аналізованому онлайн-щоденнику не обмежується виключно реалізацією їх дейктичної функції: часто блогерка оперує цими лексемами з метою інтенсифікації тексту, динамізації сюжетної лінії, формування антиномій. Наприклад, займенник *вона* у тексті «Вона не закінчується» характеризується полізначеннєвістю: *вона – це особлива, повторювана, безкінечна історія; циклічна війна, що триває з перервами*. У наступних сегментах займенник *вона* органічно доповнюється іншими мовними одиницями, що водночас виконують вказівну функцію і є базою для творення імпліцитних смислів та антиномій: *вона – війна, вона – історія, він, ти – хлопчик – батько, вони – загарбники, вони – визволителі (загарбники), ти – вони*. Указані кореферентні пари не просто увиразнюють сюжетну лінію, а й є потужним засобом текстотворення, здатним внести нову інформацію, на основі якої формується чіткий домінантно-смысловий ланцюг: *вона (історія) – вона (війна) – він (хлопчик) – він (батько) – вони (загарбники), вони – визволителі (=загарбники)*. Така інтерпретація виразно декодується наприкінці тексту: «Війна закінчилася ж. Давно закінчилася... Цьому хлопчикові майже 82 роки. Він – мій батько. Його війна – Друга світова. Той дядько з великими мочками – німецький солдат, ... Визволителі... Ви знаєте, хто ті визволителі... Чи не знаєте? Розказати?...» [Лінник, 2021].

У наведеному сегменті виразно простежується ще одна особливість тексту інтернет-щоденника Людмили Лінник – активне використання парцельованих конструкцій, які трактуємо як «спосіб оформлення єдиної синтаксичної одиниці – речення – кількома комунікативними одиницями – фразами» [Українська мова, 2004, с. 461]. Простежимо ще: «Я щодня гуляю тут зі своїм собакою. Взад-вперед. Туди-сюди», «Угу. Ти, ти. Саме ти. За рік з невеличким (чи й два) ти вже мала б звикнути до нової ролі. Але не звикла, «А нема. Загубилася. Розчинилась і зникла. Навіть осаду не залишилось» [Лінник, 2021]. Парцеляти мають на меті структурно розчленувати думку на приблизно рівнозначні частини для підкреслення закодованих у них смислів. Такі інтонаційно та пунктуаційно ізольовані комунікати є своєрідними компенсаторними елементами при стилізації під розмовне мовлення за відсутності невербальних засобів спілкування, виконують атракційну та змістопідсилювальну функції, актуалізують мовленнєві інтенції блогерки: відобразити рутинність та очевидність висвітлених подій. Підкреслимо: наведені синтаксичні конструкції є невід'ємною характеристикою інтернет-щоденника івано-франківської авторки.

Важливим засобом образу- та текстотворення, що впливає на процес та результат комунікації, є конотативно марковані та асоціативно навантажені мовні одиниці – «додатковий компонент значення мовної одиниці, що доповнює її предметно-логічний зміст суб'єктивними відтінками оцінки, емоційності, експресивності, функціонально-стилістичної забарвленості, а також відтінками, зумовленими соціальними, ідеологічними, культурними, ситуаційними аспектами комунікації» [Селіванова, 2010, с. 282]. Звичайно у тексті вони виступають у ролі ключових слів – вузлів зчеплення семантичної структури тексту, відправною точкою для розгортання теми. Вказані одиниці в постах є емоційно-оцінними компонентами, здатними семантично розширювати текст, надавати йому нових значеннєвих

вимірів, відобразити особисту позицію блогерки та її індивідуалізоване бачення певних суспільних проблем. Щоб проілюструвати комунікативно-прагматичну реалізацію цих засобів, звернімося ще раз до тексту «Вона не закінчується» [Лінник, 2021]. Так, авторка, пишучи про «визволителів» («Вони були ~~загарбниками~~ визволителями» [Лінник, 2021]), специфічно оформлює текст, актуалізуючи графічний рівень аналізу та енантіосемічні відношення, унаслідок чого вибудовуються антонімічні смислові пари: справді загарбники (німецькі солдати) = не загарбники (в основу протиставлення покладено поведінку: *жили тихо й спокійно; один був ... смішний такий*); «визволителі» (червоноармійці) = загарбники (розрізнення також базується на особистісних характеристиках: *вони не були тихими; вони були злими*). Нанизування асоціатів «загарбники» – «тихі», «спокійні», «добрі», «смішні», «щедрі»; «визволителі» – «злі», «галасливі», «ті, що несуть загрозу» формує імплікації, що чітко ілюструють світосприйняття блогерки та її особисту позицію, що, зрештою, є невід'ємною характеристикою блогу як жанру персональної інтернет-комунікації.

Використання графона як способу відхилення від графічного стандарту сприяє актуалізації значень окремих лексем, наданню їм нових смислів (часто енантіосемічних), тобто також реалізує прагматичну функцію. Наприклад, у тексті «Навіщо директору благодійного фонду зарплата?» [Лінник, 2021] блогерка, пишучи про волонтерів, подає слово **ЗОВОБ'ЯЗАНИЙ** великими літерами, надаючи особам, що займаються волонтерською діяльністю, емоційно-оцінних характеристик та додаткових значень. За тлумачним словником, ядром лексичного значення слова «волонтер» є «доброволець», «той, хто став на військову службу за власним бажанням»; у тексті ж ця номінація обростає додатковими характеристиками і позначає загалом особу, яка зобов'язана цілодобово допомагати всім охочим вирішувати найширший спектр проблем: «*«Ти ж волонтер» означає, що ти автоматично ЗОВОБ'ЯЗАНИЙ допомагати 24 на 7, в кожній складній (або й не дуже) ситуації всім і кожному, хто звернеться»* [Лінник, 2021]. Таким чином, лексема «волонтер» набуває оказіональних сем: «особа, що жертвує час, гроші, досвід, знання, працю задля блага інших», «обов'язковість виконання певної роботи безкоштовно», «вигорання, знеохочення», «зневіра, упередженість». Указані семи виходять за межі кодифікованого значення аналізованої номінації, тому тлумачаться нами як оказіональні, такі, що набувають властивих їм характеристик лише в межах певного контексту – блогу Людмили Лінник.

Наведемо ще один приклад. Пишучи слово **ЖАХ** великими літерами («Серце вистрибує від ЖАХУ!» [Лінник, 2021]), авторка надає йому додаткових вимірів: на кодифіковані семи «*вияв найбільшого страху, переляку*» накладається спосіб світосприйняття малої дитини, яка понад усе боїться не скласти іспит та не вступити до музичної школи (пост «*Випробування музшколою*» [Лінник, 2021]).

Лексема «жах» є наскрізною й у тексті «*Вибір і відповідальність: щепити – не щепити*» [Лінник, 2021]. Її значення виявляється через ряд асоціатів: «хвороба», «наслідок хвороби», «лікарня», «реанімація», «страх за дітей». Аналізована номінація концептуалізується, проходить червоною ниткою через весь авторський конструкт, об'єднуючи його в єдине ціле (формується домінантний смисловий ланцюг, базований на асоціаціях, пов'язаних із вакцинацією: *жах перед вакцинацією – жаж від перенесеної дитьми хвороби – жаж від лікарні – жаж перед можливістю повторення хвороби*). Унаслідок розгортання теми висновується ряд імплікацій: *вакцина – не зло, зло – страх*.

Проаналізуймо ще. Аналізуючи статус жінки в суспільстві («Вони знають краще» [Лінник, 2021]), блогерка використовує лексеми, кодифіковане значення яких розширюється за рахунок додаткових смислів, базованих на етноконотаціях, «здатних максимально виразно подати різні аспекти міжкультурної взаємодії, емоційно й переконливо розкрити особливості етнічних комунікативних контактів» [Венгринюк, 2020, с. 76]. Наприклад, у текстовому сегменті «*Поїдь до бабки у Верховину. Вона шепче. І трави дасть*» [Лінник, 2021] номен «бабка» вказує не на старшу жінку чи матір тата або мами, а позначає особу, яка вожить, гадає, тобто актуалізується застаріле значення цієї лексеми, периферія. Контекст підтверджує таке трактування, оскільки дієслово «шептати» реалізується також через семему, марковану в словнику як застаріла – «ворожити», «чаклувати», «робити приворот», «лікувати травами». Дешифрування семантики такої вербальної одиниці можли-

ве завдяки актуалізації в тексті не лише «сукупності її компонентів (сміслових атрибутів, тематичних ідентифікаторів, атрибутів-домінант), а й їхній взаємозумовленості.., яка виявляється через внутрішньопольові смислові зв'язки» [Стефурак, 2019, с. 47]: асоціативне поле дієслова «шепче», валентного з іменником «бабка», локалізує польовий зв'язок сем «говоріння», «ворожіння», «чаклування», «приворот», «лікування», «таємничість» тощо.

Як бачимо, емоційно забарвлені та асоціативно навантажені мовні елементи використовуються у текстах блогу з метою увиразнення інтенцій авторки, виявлення додаткових, часто прихованих, завуальованих значень, декодування яких вимагає мисленневих зусиль реципієнта та врахування фонових знань адресанта.

Близькими до конотатем за функціональним навантаженням є сленгові елементи, оскільки вони також формують оцінність (зазвичай негативну), експресивність та евфемістичність. Наприклад, у пості *«Як я боялась літати»* блогерка пише: *«Велкам ту Юкрейн, піпли...»* [Лінник, 2021]. Фраза демонструє негативно-оцінне, грубувато-фамільярне ставлення, стилізоване під розмовне мовлення (в інформаційному просторі тексту – ситуація з мандрівниками, які щойно прибули у львівський аеропорт зі Стамбула та відчули різницю у сервісі (не на користь України).

Порівняймо ще: *«Він хлопець порядний, людина слова: залетиш – жениться»* [Лінник, 2021]. Текст *«Вони знають краще»* відображає становище жінки в сучасному суспільстві, а словникове значення дієслова *«залетіти»* не містить семи *«завагітніти»*, тобто сленгова лексема метафорично переосмислює семантику кодифікованих лінгвоодиниць, розширює їх значеннєвий простір за рахунок оказіональних сем.

Трапляються у мові блогерки й фразеологічні одиниці – «семантично цілісні і синтаксично неподільні мовні знаки» [Українська мова, 2004, с. 708], що формують індивідуальний стиль авторки, експресивізують текст, надають йому додаткових семантичних вимірів. Наприклад, *«Годі й казати, що дехто розгублювався і впадав у ступор або паніку»*, *«Так на все життя залишишся сама, і в старості нікому буде склянку води подати!»* [Лінник, 2021]. У наведених фрагментах онлайн-щоденника фразеологічні одиниці *«впадати у паніку»* та *«подати склянку води»* насамперед дають характеристику особам, про яких йдеться у текстах (тих, хто не вміє долати власні страхи чи боїться самотньої старості), тобто виконують номінативно-характеризувальну функцію.

Отже, різнотипні одиниці лексичного рівня, як бачимо, здатні формувати оцінну рамку повідомлення, встановлювати зв'язки між імплікаціями в тексті та сприяти виявленню асоціативних значень слова.

Для мови блогерки характерним є використання суфіксальних морфем, що вказують на демінутивність чи аугментативність та водночас формують оцінну рамку повідомлення, здебільшого зі знаком «+»: *«Світобудовонька почула мої благання – рейс скасували через нельотну погоду»*; *«Оптимістичним таким, бадьореньким голосом»*; *«Пан на сидінні через прохід за час до зльоту встиг п'ять разів подзвонити абоненту “моє кохане сонечко”*», *«Тож я, без мами, в цій велетенській залі, на тому триклятущому височенному відкидному стільці чекаю своєї черги»* [Лінник, 2021]. Зрідка у мовленні авторки трапляються пейоративні (часом інвективні) елементи, які використовуються з метою підкреслення індивідуальної оцінки висловленого, привернення до проблем, про які йдеться у тексті, особливої уваги:

– тема вакцинації: *«Адже тема – болюча, провокативна і, як кажуть у Фейсбуці, срачогенеруюча: вакцинація»*; *«Думала – здохну, даруйте, лагіднішого слова не знайду»* [Лінник, 2021];

– проблема статусу жінки в суспільстві: *«Після 25 – уже старородка, «дибіла» рудиш», «І губи зітри (а то як повія!)»* [Лінник, 2021];

– тема страху перед польотами: *«Ми подивились одна на одну і дурнувато розреготались»* [Лінник, 2021].

Указані афіксальні морфемі та просторічні лексеми використовуються з метою компенсувати відсутність невербальних засобів спілкування та стилізувати мовлення під розмовний стиль, скоротити дистанцію між адресатом та адресантом, знівелювати протиставлення *«свій – чужий»*. Такий спосіб подачі експресивізує текст, надає висловленню розмовно-

го характеру, тобто «відображає сприймання світу крізь авторську призму повсякденності, побутовості та відтворення його засобами національної ... мовно-виражальної системи» [Бибик, 2010, с. 62].

Отже, інтернет як своєрідний вид інформаційного простору породжує нові форми та способи спілкування, серед яких важливе місце належить персональному блогу. Ключовими при його аналізі є сам текст блогу та акцент на мовній особистості, що ретранслює певні соціальні проблеми крізь призму власного бачення. Саме тому інформаційне наповнення блогу як жанру персональної інтернет-комунікації базується на інтенціях адресанта, реалізація яких пов'язана з актуалізацією різнорівневих мовних елементів: займенників та дейктичних конструкцій, парцельованих елементів, конотативно забарвлених та асаціативно навантажених мовних засобів, графона, фразеологічних одиниць, суфіксальних морфем, здатних надавати висловленню демінутивності чи аугментативності. Усі вказані одиниці експресивізують текст, формують його оцінну рамку та сприяють декодуванню он-лайн-щоденника у визначеному автором ракурсі.

Перспективою дослідження є різноаспектна характеристика жанрів персональної інтернет-комунікації, окреслення їх ролі у процесі сприйняття та декодування інформації.

Список використаної літератури

Бибик С.П. Оповідність в українській художній прозі. К.; Луганськ: ЛНУ ім. Тараса Шевченка, 2010. 288 с.

Венгринюк М.І. Функції етнокультурних стереотипів у художньому тексті (на матеріалі роману Гарпер Лі «Вбити пересмішника»). *Вісник університету імені Альфреда Нобеля. Серія «Філологічні науки»*. 2020. № 1 (19). С. 76–82.

Евсюкова Т.В., Гермашева Т.М. Основные подходы к определению понятий «Блог» и «Блогосфера» в лингвистике. *Гуманитарные, социально-экономические и общественные науки*. 2015. № 11-2. С. 234–239. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/osnovnye-podhody-k-opredeleniyu-ponyatiy-blog-i-blogosfera-v-lingvistike> (Останнє звернення 29.01.2021).

Жигалкіна О.О. Блог як гіпержанр інтернет-комунікації. *Психолінгвістика*. 2009. № 4. С. 210–216.

Жовнич О.В. Методика навчання професійно орієнтованого англомовного писемного спілкування майбутніх журналістів засобами блог-технологій: автореф. дис. канд. пед. наук. К., 2018. 20 с.

Кудряшов И.А., Калашникова А.А. Блог как сфера реализации социокультурных стереотипов. *Актуальные проблемы филологии и педагогической лингвистики*. 2015. № 2 (18). С. 40–48. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/blog-kak-sfera-realizatsii-sotsiokulturnyh-stereotipov> (Останнє звернення 29.01.2021).

Лінник Л. Блоги. *Галицький кореспондент*. 2021. URL: <https://gk-press.if.ua/author/linnyuk/> (Останнє звернення 29.01.2021).

Максимова Т.О. Блог в интернет-коммуникации: структура, функции, литературный потенциал. *Вестник Череповецкого государственного университета*. 2017. № 1 (76). С. 124–131. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/blog-v-internet-kommunikatsii-struktura-funktsii-literaturnyy-potentsial> (Останнє звернення 29.01.2021).

Мельник М.В. Блог как жанр интернет-коммуникации. *Система і структура східнослов'янських мов*. 2012. Вип. 5. С. 216–223.

Селіванова О.О. Лінгвістична енциклопедія. Полтава: Довкілля, 2010. 844 с.

Сидорова И.Г. Коммуникативно-прагматические характеристики жанров персонального интернет-дискурса (сайт, блог, социальная сеть, комментарий): автореф. дисс. канд. филол. наук. Волгоград, 2014. 20 с.

Стефурак Р.І. Асоціативно-образне поле номінації «світ» у поетичному тексті Ольги Слоньовської. *Прикарпатський вісник НТШ. Слово*. 2019. № 2 (54). С. 44–50.

Українська мова: енциклопедія / за ред. В.М. Русанівського, О.О. Тараненко. К.: Українська енциклопедія, 2004. 824 с.

Chin-Lung H., Chuan-Chuan Linb J. Acceptance of blog usage: The roles of technology acceptance, social influence and knowledge sharing motivation. *Information*

& *Management*. 2008. Vol. 45. Issue 1. P. 65–74. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0378720607001255> (Останнє звернення 29.01.2021).

Hyung N.K. The phenomenon of blogs and theoretical model of blog use in educational contexts. *Computers & Education*. 2008. Vol. 51. Issue 3. P. 1342–1352. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0360131508000158> (Останнє звернення 29.01.2021).

COMMUNICATIVE AND PRAGMATIC PARAMETERS OF THE BLOG AS A GENRE OF PERSONAL INTERNET COMMUNICATION (BASED ON TEXTS BY LYUDMILA LINNYK ON THE WEBSITE “GALICIAN CORRESPONDENT”)

Nataliia Ya. Ivanyshyn, Vasyl Stefanyk Precarpathian National University (Ukraine)

e-mail: nata_ivanyshyn@ukr.net

DOI: 10.32342/2522-4115-2021-1-21-19

Key words: *blog, expressiveness, evaluativeness, Internet communication, connotationally coloured units, associative elements, slang, deictic constructions, grafon.*

The article reveals the communicative and pragmatic parameters of the blog as a genre of personal Internet communication. On the material of the blog by Lyudmila Linnyk on the website «Galitsky Correspondent» it is proved that language means of different levels can participate in the process of text and character formation. They can acquire additional meanings in the process of unfolding the text, form an evaluative frame of the message, and facilitate the decoding of blog posts in the manner defined by the author mainstream.

The purpose of the study is to reveal the communicative and pragmatic features of a blog as a specific genre of Internet communication.

The following methods have been used in the work: descriptive (with its help we have collected and analyzed language means that are significant in the communication process), contextual (has allowed us to explore the environment of linguistic units and its impact on the result of communication) and the associative field method (has helped to identify associative links between in words, the implementation of a multilevel analysis of tokens).

It is noted that various researchers base their understanding of a blog as a separate genre of communication in the network on its specific characteristics, but everyone agrees with the statement that a blog is a website with chronological, back-structured multimedia information presented in it, the content of which can be commented on.

It has been found that the communicative and pragmatic potential of a blog as a genre of personal Internet communication is realized due to the actualization of linguistic means of different levels: pronouns and deictic structures, connotative and associative linguistic units, slang and pejorative elements, phraseological units, grafon, parcels, affix morphemes.

It has been established that pronouns are used in blogs to intensify the text, dynamizing the storyline, and forming antinomies. Connotationally and associatively coloured linguistic units act as keywords that are nodes of a concatenation of the semantic structure of the text, the starting point for the development of the topic; they are emotionally evaluative components capable of semantically expanding the text, giving it new semantic dimensions, reflecting the blogger's position and his individualized vision of certain social problems. Parcelled constructions perform attractively and meaningful reinforcing functions, actualize the blogger's speech intentions. The use of grafon as a way of avoiding the graphic standard contributes to the actualization of the meanings of individual lexemes, providing them with new meanings. Slang and pejorative elements, like affixal morphemes, form evaluativeness (usually negative), expressiveness and euphemism.

It is noted that different types of linguistic units can form the evaluative frame of the message, intensify the plotline, express the presentation of the material, establish connections between implications in the text and facilitate the identification of the associative meanings of the word.

References

Bybyk, S.P. *Opovidnist' v ukrains'kij khudozhnij prozi* [Narrative in Ukrainian fiction]. Kyiv, Luhans'k, LNU im. Tarasa Shevchenka Publ., 2010, 288 p.

Chin-Lung, H., Chuan-Chuan Linb, J. Atstseptantse of blog usage: The roles of technology atstseptantse, sotsial influentse and knowledze sharing motivation. *Information & Management*, 2008, vol. 45, issue 1,

pp. 65-74. Available at: <https://vvv.stsientsediretst.tsom/stsientse/artitsle/abs/pii/S0378720607001255> (Accessed 29 January 2021).

Evsuikova, T.V., Hermasheva, T.M. (2015). *Osnovnye podkhody k opredeleniyu poniaty "Bloh" y "Blohosfera" v lynchvystyke* [Basic approaches to the definition of "Blog" and "Blogosphere" in linguistics]. *Humanytarne, sotsyal'no-ekonomycheskye y obschestvennye nauky* [Humanities, socio-economic and social sciences], 2015, issue 11-2, pp. 234-239. Available at: <https://tsyberleninka.ru/artitsle/n/osnovnie-podhody-k-opredeleniyu-poniaty-blog-i-blogosfera-v-lingvistike> (Accessed 29 January 2021).

Hiung, N.K. The phenomenon of blogs and the theoretisal model of blog use in edutsational tsontekhts. *Tsometers & Edutsation*, 2008, vol. 51, issue 3, pp. 1342-1352. Available at: <https://vvv.stsientsediretst.tsom/stsientse/artitsle/abs/pii/S0360131508000158> (Accessed 29 January 2021).

Kudriashov, Y.A., Kalashnykova, A.A. *Bloh kak sfera realizatsyy sotsyokul'turnykh stereotypov*. [Blog as a sphere of realization of socio-cultural stereotypes]. *Aktual'nye problemy fylohohyy y pedahohycheskoj lynchvystyky* [Current Issues in Philology and Pedagogical Linguistics], 2015, issue 2 (18), pp. 40-48. Available at: <https://cyberleninka.ru/article/n/blog-kak-sfera-realizatsii-sotsiokulturnyh-stereotipov> (Accessed 29 January 2021).

Linyk, L. *Blohy*. [Blogs]. *Halyts'kyj korespondent* [Galician correspondent], 2021. Available at: <https://gk-press.if.ua/author/linnyk/> (Accessed 29 January 2021).

Maksymova, T.O. *Bloh v ynternet-kommunikatsyy: struktura, funktsyy, lyteraturnyj potentsyal* [Blog in Internet communication: structure, functions, literature potential]. *Vestnyk Cherepovetskoho hosudarstvennogo unyversyteta* [Bulletin of Cherepovets State University], 2017, issue 1 (76), pp. 124-131. Available at: <https://cyberleninka.ru/article/n/blog-v-internet-kommunikatsii-struktura-funktsii-literaturnyy-potentsial> (Accessed 29 January 2021).

Melnyk, M.V. *Bloh kak zhanr ynternet-kommunikatsyy* [Blog as a genre of Internet communication]. *Systema i struktura skhidnoslov'ians'kykh mov* [System and structure of East Slavic languages], 2012, issue 5, pp. 216-223.

Rusaniv's'kyj, V.M., Taranenko, O.O. (eds). *Ukrains'ka mova: entsyklopediia*. [Ukrainian language: encyclopedia]. Kyiv, Ukrains'ka entsyklopediia Publ., 2004, 824 p.

Selivanova, O.O. *Linhvistychna entsyklopediia*. [Linguistic encyclopedia]. Poltava, Dovkillia Publ., 2010, 844 p.

Stefurak, R.I. *Asotsiatyvno-obrazne pole nominatsii «svit» u poetychnomu teksti Ol'hy Slon'ovs'koi* [Associative and figurative field of the nomination "world" in the poetic text of Olga Slonivska]. *Prykarpats'kyj visnyk NTSh. Slovo* [Precarpathian Bulletin of the Shevchenko Scientific Society. Word], 2019, issue 2 (54), pp. 44-50.

Sydorova, Y.H. *Kommunikatyvno-prahmatycheskye kharakterystyky zhanrov personal'noho ynternet-dyskursu (sajt, bloh, sotsyal'naia set', kommentaryj)*. Avtoref. diss. kand. filol. nauk [Communicative and pragmatic characteristics of genres of personal Internet discourse (website, blog, social network, commentary). Extended abstract of cand. philol. sci. diss.]. Volgograd, 2014, 20 p.

Venhryniuk, M.I. *Funksii etnokul'turnykh stereotypiv u khudozhn'omu teksti (na materialii romanu Harper Li "Vbyty peresmishnyka")* [Functions of ethnocultural stereotypes in a literary text (based on the novel by Harper Lee "Kill the Ridiculer")]. *Visnyk universytetu imeni Al'freda Nobelja. Seriiia "Filolohichni nauky"* [Bulletin of Alfred Nobel University. Series "Philology"], 2020, issue 1 (19), pp. 76-82.

Zhovnych, O.V. *Metodyka navchannia profesijno oriientovanoho anhlomovnoho pysemnogo spilkuvannia majbutnikh zhurnalistiv zasobamy bloh-tekhnohohij*. Avtoref. dis. kand. ped. nauk [Methods of teaching professionally oriented English-language written communication of future journalists by means of blog technologies. Extended abstract of cand. ped. sci. diss.]. Kyiv, 2018, 20 p.

Zhyhalkina, O.O. *Bloh iak hiperzhanr internet-komunikatsii* [Blog as a hypergenre of Internet communication]. *Psykhohinhvistyka* [Psycholinguistics], 2009, issue 4, pp. 210-216.

Одержано 7.02.2021.